

Schilling Péter - A Mátrix 22 Titka



szammisztika.com © - 2008

Minden jog fenntartva

Tartalomjegyzék

<u>Tartalomjegyzék.....</u>	<u>2</u>
<u>Bevezető.....</u>	<u>3</u>
<u>A Tarot, mint archetípus rendszer.....</u>	<u>5</u>
<u>Az 56 kis arkánus.....</u>	<u>6</u>
<u>A Mátrix 22 Tarot archetípusa, vagy a Tarot 22 Mátrix?</u>	<u>7</u>
<u>Neo hősi útja a Mátrixban és azon túl.....</u>	<u>9</u>
<u> 0 – 22. Bolond.....</u>	<u>9</u>
<u> 1. A mágus.....</u>	<u>11</u>
<u> 2. A főpapnő.....</u>	<u>12</u>
<u> 3. Császárnő.....</u>	<u>14</u>

Bevezető

Az emberiség írott történelmének kezdete óta megjelenik az irodalomban az élet értelmének keresése. Ennek a keresésnek mindig egy út megtalálása az eredménye, amit a főhős a történet során bejár. Ez az út nem kis küzdelmek árán juttatja el a őt az áhított cél felé. Hogy csak a legnagyobb műveket említsem az ilyen történetek közül:

- Homérosz: Odüsszeia
- Dante: Isteni Színháték
- Madách Imre: Az ember tragédiája
- Wolfram von Eschenbach: Parsifal

Az út amit a fent említett történetek főhősei bejárnak nem más, mint az egységből való kiesés és az oda való visszatérés rögzös útja, mert hogy ez a élet célja. Ennek az útnak az egyik jellemzője, hogy állomásokat kell bejárni. Ezek az állomások olyan sarkalatos pontok, amiket mindenképp érinteni kell ahhoz, hogy az elvesztett teljesség újra elérhető legyen. Ezt a folyamatot Hamvas Béla az emberi lét állomásainak írja le, az ősalapottól egészen a megszabadulásig.

A tökéletes szellemi ember, Isten teremtménye Adam Kadmon, akinek a kezében volt az Univerzum kormányzása, aki a teljesség nemtelen állapotában létezett, egyszer csak elkezdett kételkedni saját létét illetően. Azt gondolta Ő is tud olyan lenni, mint Isten, ő is képes lehet a teremtésre. Ebben a pillanatban az egységből létrejött a kétség állapota. Adam Kadmon kizuhant az egységből, és Ádámok és Évák milliárdjaiban, mint az emberiség eszmélt magára a duális, kétpólusú világban, elindítva ezzel azt az utat, melyet az emberiség bejárva végül az új egységbe térhet vissza. Ennek az útnak az állomásait archetípusoknak, vagyis olyan helyzeteknek nevezzük, amiben az ember aktuális állapotában a boldogságot, a kiutat keresi.

Rengeteg archetípus rendszerrel találkozhatunk, elég csak az európai kultúrát szemügyre venni. Ezek mindegyike megpróbál térképül szolgálni az elvesztett egységből a az újra megtalált egységhez vezető úton. Ilyen archetípus rendszer az

asztrológia 12 zodiákusa, a pitagoraszi számmissztika 9-es rendszere, a Tarot 22 nagyarkánuma és hogy ne csak európai példát említsek a Ji-King 64-es archetípus rendszere. Ezek a rendszerek, mind ugyanazt az utat igyekeznek leírni, egyikük sem jobb a másikonál. A különbség csak annyi, hogy mindegyik rendszer más számot tekint a teljesség számának. Míg az asztrológia a 12-öt Kostól a Halakig, addig a Tarot 22-öt a Bolondtól a Világ kártyájáig. Ahogy Hamvas Béla mondja, az archetípus rendszerek csupán aritmológiájukban térnek el egymástól. Az aritmológia pedig nem más, mint a számokhoz rendelt értelem (arithmosz-szám, logosz-értelem) . Az emberiség az archetípus rendszerekhez, mint amilyen a Tarot is, leggyakrabban akkor folyamodott, amikor válságot, elakadást, úgynevezett karmatorlódást (sorsfeladatok felgyülemlése) tapasztalt az életében. Olyan módon, hogy a kihúzott Tarot kártya a rezgés törvényének értelmében éppen azzal a karmatörlődással harmonizál, amiben éppen vagyunk.

Ezek a rendszerek nem konkrét terveket, kész válaszokat adnak a kérdésekre, mint azt sokan tévesen gondolják, hanem ébresztő mozzanatként hatnak, amely képes továbblendíteni bennünket az elakadt folyamatban. Ilyen esetben ezek az eszközök jós eszközök olyan értelemben, hogy segítenek meglátni azt a lépést, mely a lehető legnagyobb fejlődést hordozza magában. A másik ok, amiért az archetípus rendszerekhez folyamodhatunk, hogy tudatosan vegyünk magunkra egy, vagy akár több sorsfeladatot, és tudatosan idézzünk elő karmatörlődást. Ha az archetípust így használjuk, akkor beavató eszközzé válik, ugyanis képessé válunk az általa megadott térkép segítségével utunkat tudatosan bejárni.

Manapság reneszánszászukat élük az önismereti eszközök, de sokszor csak felületesen ismerjük meg a bennük rejlő mély mondani valót. Nem csoda, hogy ezekben az években készülnek olyan alkotások, mint a Mátrix című filmtrilógia. Ezt a filmet bátran merem vízöntő kori Odüsszeiának nevezni. Érdekessége az eddigi hasonlóan archetípus utat bemutató alkotásokhoz (lásd. fent) képest, hogy nem írott formában, hanem vizuális eszközökkel mutatja be azt a lehetőséget, ami mindannyiunk életében kódolva ott van, vagyis, az archetípust, ami ha jól figyelünk, megsúgja, hogy hol tartunk ezen az úton és mi az ami éppen aktuálisan ránk vár.

Ennek a műnek a nagysága abban rejlik, hogy pont azokhoz az emberekhez jutatja el mély mondanivalóját, akik egyéb más módon nem jutnának hozzá. A film képsorai, látványos effektusai mögött még azok számára is ott vannak azok a bizonyos ébresztő momentumok, akik ezt nem tudatosítják magukban, és anélkül is képes kifejtetni jótékony hatását, hogy észrevennénk. Ez a hatás meglehetősen szembetűnő volt a film első részének bemutatása után. Az emberek szuperlatívuszokban beszéltek a filmről, de arra még legmerészebb álmaikban sem gondoltak, hogy amit láttak, annál jóval mélyebb és több volt az, amit képsorok közé kódolva megkaptak. Én is csak a film 2. részének többszöri megtekintése közben döbbsentem rá, hogy ebben a történetben kódolva van az archetípusút.

Az utolsó két résznek már koránt sem volt olyan sokkoló hatása az emberekre, mint az első résznek. Ennek okát abban látom, hogy az utolsó két rész pont azokat az archetípuskérdéseket feszegeti, amiről szeretünk megfeledezni. Ezekben a részekben mutatkozik meg igazán a lélek sötét oldala. Az ilyen lehetőségek elől az egó merev elutasítással menekül. Ami meg is történt, mivel a második és harmadik részről inkább halottam negatív kritikát, semmint szuperlatívuszokat.

Nekem a Mátrix által bemutatott utat, leginkább a Tarot 22-es aritmológiájú rendszerével sikerült azonosítanom. Ebben az írásban szeretném bemutatni annak a összehasonlító munkának az eredményét, ami feltárja, hogy miképpen kódolták a Tarot a Mátrix című filmtrilógia képkockái közé.

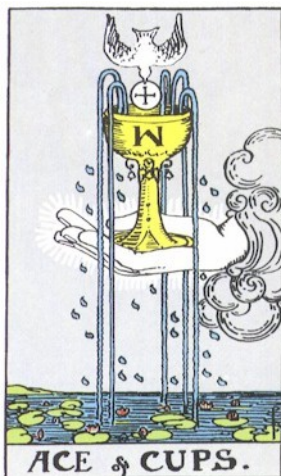
A Tarot, mint archetípus rendszer

Az a rendszer, amit eredeti formájában Tarotnak nevezünk 22 képből, 22 kártyából áll. Mint azt már fentebb is említettem, ezeknek a kártyáknak a célja a sorselemzés, vagyis a krízishelyzetek, a karmatorlódás okának meghatározása. A Tarot eredetére, vonatkozó kérdésekre kétféle válasz található. Az egyik értelmezés szerint egyiptomi eredetű, és az egyiptomi beavató szertartás egyes lépcsőit írja le. Erre az Ta-rosh - „királyi út” fordítású egyiptomi szó utal. A másik elképzelés szerint, pedig a szent kabbalához kapcsolható a héber abc 22 betűjének megfelelően. A Kabbalista elképzelés hívei a Tóra - törvény szóból eredeztetik a Tarot elnevezést. Nagy valószínűséggel azonban olyan ősképekről van szó amelyek az emberiség kezdete

óta megvannak a kollektív tudatalattiban és időről időre felbukkannak különféle ábrázolási formákban.

Az első fennmaradt írásos emlék a Tarotról 1415-ből származik. Az első fennmaradt Tarot csomag, pedig 1718-ból ered. A 22 nagy arkánomot kiegészíti még 56 kis arkánom (14-14 minden színhez, illetve elemhez). Ezek a következők: Botok- Tűz, Érmék – Föld, Kardok – Levegő, és Kelyhek - Víz elem. A kis arkánom úgy épül fel, hogy minden elemhez tartozik 10 lap számozva (1-10) és kiegészülve 4 udvari kártyával (Király, Királynő, Lovag, Apród). Nem tudni, hogy a kisarkánom kártyáinak szimbólumai is hordoznak e olyan mély tartalmat, mint a nagy arkánom. Ezek értelmét általában úgy határozták meg, hogy az adott elem jelentés tartalmát értelmezték az adott szám jelentésén keresztül, de mély szimbólumértelmezésről nem lehetett szó, mivel kezdetben a kis arkánomot a játékkártyák egyszerűségével ábrázolták. A kis arkánom egyéni élethelyzeteket, nem pedig a világmindenség titkait ábrázolja. Ezzel szemben a 22 nagy arkánom kártyáin minden egyes szimbólum önálló jelentést és mélységet, az univerzum létének értelmét hordozza.

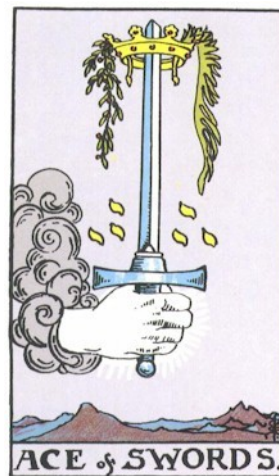
Az 56 kis arkánom



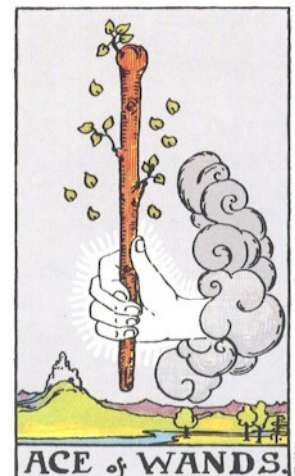
Víz – Kelyhek



Föld – Korongok



Levegő – Kardok



Tűz – Botok

A Mátrix 22 Tarot archetípusa, vagy a Tarot 22 Mátrix?

A tanulmány kapcsán érdekességként fedeztem fel, hogy Hamvas Béla a nagy arkánumok jelentését, archetípusait következetesen Mátrixnak nevezi, utalva ezzel arra, hogy kódolva van a benne lévő tudás.

Hamvas Béla így ír erről a Tabula Smaragdina című munkájában:

„Mind a huszonkét kép ábra, de nem szimbólum és nem típus, hanem úgynevezett mátrix....

A tarot nem kész életterv. Más szóval a tarot nem filozófia és nem világnézet. Kész világnézetet nyújtani annyi, mint az embert eldologiasítani és elszemélyteleníteni. Amire szükség van, nem kész élettervet, hanem eszközöket nyújtani, hogy minden ember minden személyes képességét felszabadíthassa. Nem kész rendszereket kell adni, hanem az ébresztő mozzanatok folyamatos lehetőségét biztosítani. A tarot mátrixai ezért nem típusok, vagyis nem meghatározások és maradéktalan jelentések, amelyek az embert kész helyzet elé állítják, hanem meghatározhatatlan (infinitezimális) értelmek.

GOETHE szavával a mátrixok őszertelmek (*Urworte*), vagyis ősképek, vagyis éppen mátrixok, amik nem egyebek, mint anyák, anyajegyek, bélyegek, szignatúrák, amelyek az ember eredetének bázisát tárják fel.”

Nem kerülhetem el, hogy párhuzamot állítsak a film címe és a Hamvas Béla által adott elnevezés között, vagyis, hogy a film készítői valószínűleg tudatosan utalnak a filmben kódolt mögöttes tartalomra. Azonban be kell vallanom, hogy nem ez a felfedezés ihletett a tanulmány elkészítésére, ezt csak, mint későbbi, de nem kevésbé fontos tényt konstatáltam.

Idézet Danyi Zoltán: Hamvas Béla ezoterizmusa című elemző munkájából:

„Az emberi történelem során ugyanazok a motívumok jelennek meg, ugyanazok a sorsok, problémák és jellemek ismétlődnek, mindig mindenkivel ugyanaz történik az idő forгатagában, az idő karneváljában. A lélek csodálatos változásai ezek, a nevek mágiája, a látszólag változó maszkok mögött pedig mozdulatlan mátrixok, archetípusok találhatók.”

Ennyi bevezető után azt javaslom, hogy induljunk el együtt ezen a hosszú ám annál érdekesebb és izgalmasabb úton, és ismerjük meg milyen módon éli meg Neo a Tarot 22 archetípusának, vagy ahogy Hamvas Béla fogalmaz, mátrixának útját.

Kapcsolódjunk hát mi is a mátrixra....

Neo hősi útja a Mátrixban és azon túl

Következőkben a Tarot 22 archetípusán, vagy ha úgy tetszik mátrixán keresztül be fogom mutatni, hogy hogyan jut el Neo - aki szerintem bármelyikünk lehetne - de hát Ő mégis csak Neo, vagyis a „The One” (Az egyetlen, A kiválasztott), ha nevének betűit felcseréljük akkor éppen a „One”- Egy angol szót kapjuk. Szóval igaz, hogy Neo kiválasztott, de éppúgy lehet bármelyikünkől kiválasztott, mert ahogy a történetből visszatérő motívumként is kiemelkedik, az egész csak a döntésen, vagyis a szabad akarat szellemi törvényén múlik.

0 – 22. Bolond



A kezdet és a vég archetípusa.

Ennek a kártyának a számozása körül nagy viták vannak, hogy 0, vagy 22, esetleg számozatlan. Az igazság az, hogy ez is, az is. A Bolond kártyájával indul és végződik is a Tarot archetípus. A hős, aki végigjárja ezt a rögös utat, mint „buta”, tudatlan bolond indul el, olyan emberként akinek nincs semmi veszteni valója, végül pedig bölcs megvilágosodott bolondként ér célba. A bolondot nem korlátozza semmiféle tudás, a teljesen gyermeki énjé, a kíváncsiság az, ami előre hajtja. Nem ragaszkodik elképzeléseihez, hanem örömmel vág bele mindenben. A Bolond kártyája a gyermeki én archetípusa, mindannyiunkban ott van, de a testbe börtönözöttségünk miatt nem veszünk tudomást róla.

A kártya szimbolikájában, a kutya, az ösztönök védelmét mutatja, ami ugatásával megóvja attól, hogy belesétáljon a szakadékba. A háttérben lévő hegycsúcsok azok a szellemi magasságok, amiket meg kell majd másznia útja során. Minden vagyona a tarisznyájában van, amit botja végén visz magával. Az hogy a szakadék szélére lép, a testet öltés szimbóluma.

A Mátrixban a bolond archetípusához tartozik Neo gyermeki énje, kíváncsisága, amivel keresi kutatja az élet értelmét, amit a következő kérdésben fogalmaz meg: „Mi a mátrix?”. Ha csupán a racionális eszére hallgat soha el nem indulna azon az úton, amelyen az életét teszi kockára.



Neo

1. A mágus



A mennyei apa, a szellemi teremtő erő, a jang erők archetípusa.

A szellem szimbóluma. Mindennek a kezdete ez az archetípus. Ez a lételv, ami létrehozta a dolgokat a világban. A mágus a mennyei apa megtestesítője, aki létbe hívja az anyagi megjelenéseket. Előtte egy négyszögletes asztal, ami az anyagi világ szimbóluma, azt jelenti, hogy a mágus ura az anyagi világnak. Az asztalon a 4 elem szimbóluma (Botok-Tűz, Érmék-Föld, Kardok-Levegő, Kelyhek- Víz). Ura a négy teremtő lételvnek is. Feje felett a végtelenség szimbóluma, azt jelenti, hogy végtelen lehetőséget hordoz magában. A képen lévő fehér liliomok a lélek tisztaságára, a vörös rózsák, pedig a szellemi szeretetre utalnak. A Sárga háttér napszimbólum, ami utal a tudatosságra, az intelligenciára, a szellemi teremtő erőkre.

A Mátrixban a mágus archetípusa a Neoban lévő isteni ént, a teremtő szellemi erőket szimbolizálja, ami csak sokkal később a tanulmányai során fog kibontakozni belőle. Végtelen lehetőségek rejlenek benne, de a történet elején Neo még mit sem tud erről. Ez a kártya utal Neo isteni származására is, ugyanis semmit nem tudunk szüleiről. Tulajdonképpen ez a lételv hatja át az utazást egészen a kétjegyű kártyák eléréséig. Itt ugyanis még minden azon múlik, hogy Neo képes e cselekedni és, hogy mit hogyan tesz meg. A hangsúly itt még a megtett lépéseken van. Ez az archetípus szimbolizálja Mátrixot működtető lételvet, vagyis a mágus teremti meg magát a Mátrixot, de a mágus a mindannyiunkban ott lévő Isteni Én Neoban is ott van, vagyis a Mátrixot, a látszátvilágot Ő maga teremti meg, saját szellemi erejével.

2. A főpapnő



A mennyei anya, a passzív befogadó lételev, a jin archetípusa.

A lélek szimbóluma. A Főpapnő az, akin keresztül a mágus teremtő lételev megvalósult. Ha a mágus a Nap, akkor a Főpapnő a Hold megjelenítője, ami visszatükrözi a Nap fényét. Ez a visszatükrözés az, a lételev, ami a teremtett anyagi világban, a Maja világában láttatni engedi a dolgokat. A Főpapnő a duális világ határán ül, ez a mögötte látható fekete és fehér oszlopot szimbolizálják. Innentől lefelé már az ellentétek világával találkozunk. A két oszlop között feszül a Maja fátyla, ami elrejt a szemünk előtt a valóságot. A Főpapnő mellkasán a kereszt szintén az anyagi világ szimbóluma. Ölében a papírtekercs a Tóra, a szellemi törvényeket tartalmazó tekercs. Lába a Holdon nyugszik, ami a tudattalan szimbóluma, fején, pedig a Neptunusz, ami tudatosítja a tudattalant.

A Mátrixban ez a passzív archetípus Neo türelmében és kétségeiben nyilvánul meg. Egyik oldalról keresi a választ a kérdésére, a másik oldalon pedig, hagyja hogy a válasz őt találja meg. Hagyja, hogy felülről vezessék, ahogy meg is teszik. Neot a számítógépén keresztül érik el: „Ébredj Neo!”. Azt sugallják vele, hogy vedd észre a Maja fátylát, vagyis a Mátrixot, amit azért húztak a szemedre, hogy elrejtsek előled a valóságot. Egyben fel is használják ezt a látszat világot arra, hogy Neot kivezessék belőle: „Kövess a fehér nyulat!”, vagyis hallgass a megérzéseidre, és ez el fog vezetni a megoldáshoz.

Neoban, ekkor még van némi kétség, főleg amiatt, mert még nem bízik eléggé ebben a felülről jött vezetésben. Először nem mer még kimászni az ablakon, hanem utat enged az egó félelmeinek, amit az ügynökök, mint egó szimbólumok megjelenése is látványosan szemléltet. A Főpapnő lételev az utazás második felét hatja át, vagyis a kétjegyű kártyáktól felfelé. Itt már nincs mit tenni, mindig ki kell várni, hogy eljőjön a megfelelő idő. Nem lehet a dolgok elé menni, csak a türelem az ami segíthet.

Ez a lételv jeleníti meg magát a Mátrix fátylát, amely eltakarja a valóságot a benne élők szeme elől. A Főpapnő, a Trinityben lévő női elv isteni aspektusa, mely kész befogadni azt a szellemi erőt, amit Neo képvisel.

3. Császárnő



A földi anya, az anyatermészet, a megújulás archetípusa.

Az asztrálest szimbóluma. A császárnő maga a zabolátlan természet, amely végtelenül termékeny és folyton kész a megújulásra. Ő testesíti meg a természet szépségét és annak határtalan termékenységét. A kártya szimbólumai is ezt jelenítik meg, ugyanis a császárnő a

természet közepén ül, körülötte fák, növények, gyümölcsök, folyó, tehát, a zabolázatlan, érintetlen természet maga. A császárnőt gyakran ábrázolják várandós kismamának, ezzel is szemléltetve, hogy ő maga a termékenység forrása, és egyben a testet öltés szimbóluma is. Császárnő a női szépség megjelenítője is, amit a párnáján lévő Vénusz szimbólum is jelképez.

A császárnő szimbólum világában minden kerek és természetek. A Császárnő, vagyis a természet maga az időt, mint körforgást fogja fel. Hamvas Béla szerint Ő a szentháromság, a trinitás archetípusa, egyesíti magában az Atya, a Fiú és a Szentlélek elvet.



Trinity

A Mátrixban Trinity (trinitás, szentháromság) az aki megjeleníti ezt az archetípust. Ő Neo duálpárja, vagy ha úgy tetszik, animája (Női ellentét párja), aki egészen az egységhez való visszatérésig elkíséri útján, és soha egy percre nem hagyja el. Egy szórakozóhelyen találkoznak először, ahová felülről vezetik Neot. Trinity az, aki elhozza Neo számára a kérdésre (Mi a Mátrix?) adandó válasz lehetőségét. Feltűnése azt is jelképezi, hogy csak ketten együtt lesznek képesek megtalálni a választ.

Ez az archetípus jeleníti meg a Mátrixot életben (folyamatos ciklikus mozgásban) tartó, de az azt megszüntető lételvet is, vagyis azokat az érzelmeket, amik a mátrixhoz kötik, vagy abból felszabadítják a benne élőket, így egyfajta vezérlő elvet képvisel.

Úgy ahogy a természet is időről időre megújul, új fajok jönnek létre mások, pedig kihalnak, a Mátrixban is időről időre felbukkan valaki, jelen esetben Neo, aki felszabadul hatása alól.